

Gródek, 25 stycznia 2021 roku

**Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach
„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”**

ul. A. i G. Chodkiewiczów 45, 16-040 Gródek

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Znak sprawy: BS.10.01-I/2021

Prezydent Miasta Białegostoku

ul. Słonimska 1, 15-028 Białystok

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”, na podstawie *art. 241 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256)*, działając w interesie publicznym, składam wniosek o przeprowadzenie, w ramach sprawowanego na podstawie *art. 57 ust. 1 i 2 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4; dalej: „p.o.”)* nadzoru, kontroli działalności **Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku** (dalej: „Szkoła”), szczególnie w zakresie:

1. gromadzenia i wydatkowania środków przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku (dalej: „Rada Rodziców”),
2. umów zawieranych przez Radę Rodziców,
3. prowadzenia dokumentacji wewnętrznej przez Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku (dalej: „Dyrektor Szkoły”),
4. wydawania przez Dyrektora Szkoły poleceń służbowych pracownikom Szkoły.

UZASADNIENIE

Zgodnie z *art. 84 ust. 6 p.o.*, w celu wspierania działalności statutowej szkoły, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Według informacji uzyskanych przez Stowarzyszenie, Rada Rodziców, od co najmniej 2015 roku, pobierała wpłaty z tytułu składek na radę rodziców oraz tzw. „opłat za ksero”, zbieranych corocznie od znacznej większości uczniów Szkoły. Wpłaty te miały być dokonywane na konto bankowe Rady Rodziców, za pośrednictwem sekretariatu Szkoły, ale przede wszystkim – przy pośrednictwie wychowawców klas.

W dniu 9 września 2020 roku Stowarzyszenie wystosowało do Dyrektora Szkoły wniosek o udostępnienie informacji publicznej żądając przekazania wszystkich umów, faktur i rachunków za zakup usług kserokopiarskich (załącznik nr 1). Z uzyskanych dokumentów wynika, że Szkoła wydała na ten cel 3 539,48 zł w 2017 roku, 5 319,70

Stowarzyszenie Umarłych Statutów

zł w 2018 roku, 15 433,22 zł w 2019 roku i 4501,30 zł w 2020 roku do momentu rozpatrzenia wniosku (załącznik nr 2), co można ocenić jako małe wydatki w stosunku do liczby uczniów uczęszczających do Szkoły. Zastanawiający jest jednak nagły wzrost tych kosztów w 2019 roku, w stosunku do poprzednich lat, który nastąpił po pierwszych wnioskach o udostępnienie informacji publicznej dotyczącej wydawanych przez Szkołę pieniędzy (załączniki nr 3 i 4).

Wnioskiem z dnia 5 stycznia 2021 roku Stowarzyszenie wniosło o udostępnienie informacji o wpłatach do budżetu Szkoły dokonanych przez Radę Rodziców wraz z wyszczególnieniem celów wpłat (załącznik nr 5). W odpowiedzi z dnia 19 stycznia 2021 roku Dyrektor Szkoły poinformował, że w latach 2016-2020 Rada Rodziców zasiliła budżet Szkoły kwotą 3 355,31 zł w 2017 roku i 30 000 zł w 2020 roku, z czego żadna z tych wpłat nie dotyczyła opłacenia usług kserokopiarskich (załącznik nr 6).

Mając na uwadze, że Rada Rodziców uchwaliła składki w wysokości 120 zł rocznie (podstawowa składka) i 80 zł rocznie (na ksero) na osobę – co potwierdza zrzut ekranu z oficjalnej strony internetowej Szkoły (załącznik nr 7) – zachodzą uzasadnione obawy, że pieniądze zebrane przez Radę Rodziców zostały wydatkowane w sposób niezgodny z ustawą Prawo oświatowe i innymi aktami prawa powszechnie obowiązującego. Niezrozumiałą jest szczególnie brak jakichkolwiek wpłat na rzecz Szkoły w latach 2016 i 2018-2019, mimo że Rada Rodziców dysponowała znaczącymi środkami – według wywiadu Stowarzyszenia przeprowadzonego wśród absolwentów, w Szkole powszechne było przekonanie o obowiązkowości wpłat, w konsekwencji czego składki były uiszczane przez zdecydowaną większość rodziców lub uczniów.

Według danych zawartych w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, aktualnie do II Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku, będącego częścią Szkoły, uczęszcza 828 uczniów (załącznik nr 8). Liczba ta jest zbliżona do lat ubiegłych. Zakładając zatem, że przynajmniej 90% uczniów uiszczało wymagane składki, daje to kwotę około 89 424 zł rocznie z tytułu składek podstawowych (828 uczniów X 120 zł X 90%) i 59 616 zł rocznie z tytułu składek na ksero (828 uczniów X 80 zł X 90%). Nadmienić przy tym należy, że w skład Zespołu Szkół wchodzi również Szkoła Podstawowa nr 53 (wcześniej Gimnazjum nr 32), której uczniowie także uiszczają wymienione składki. Łączna kwota zbierana rocznie przez Radę Rodziców jest więc jeszcze wyższa niż wskazany wyżej szacunek. Nawet jednak przyjmując, że roczne wpłaty z tytułu wymienionych wyżej składek wyniosły tylko 149 040 zł (89 424 zł + 59 616 zł), oznacza to, że w latach 2016-2020 Rada Rodziców otrzymała łącznie nawet 745 200 zł. Biorąc pod uwagę, że w tych latach do budżetu Szkoły trafiło ze strony Rady Rodziców tylko 33 355,31, uznać należy, że przeznaczenie pozostałych **711 844,69 zł** pozostaje nieznane. Dyrektor Szkoły twierdzi bowiem, że nie wie co się dzieje z pieniędzmi zbieranymi przez Radę Rodziców (załącznik nr 9, pkt 3), zaś sama Rada Rodziców odmawia udostępnienia informacji w tym zakresie (załącznik nr 10).

Stowarzyszenie Umarłych Statutów

Wobec faktu, że Rada Rodziców nie przekazywała środków do budżetu Szkoły ze wskazaniem ich przeznaczenia, należałoby sprawdzić, czy nie zawierała jakichkolwiek umów samodzielnie. Takie postępowanie jest niedopuszczalne z uwagi na brak osobowości prawnej i zdolności do czynności prawnych tego społecznego organu szkoły, co potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych i stanowisko Ministra Edukacji i Nauki (załącznik nr 11). Stowarzyszeniu znane są jednak sytuacje, gdy Rada Rodziców wspierała Szkołę w trybie nieprzewidzianym w przepisach prawa, np. zawierając umowy darowizny (załączniki nr 4 i 12).

Należałoby również sprawdzić, czy wychowawcy klas lub inni pracownicy Szkoły otrzymywali polecenia służbowe (lub zadania wyrażane w inny sposób), polegające na obowiązku zbierania wśród uczniów i rodziców środków pieniężnych z przeznaczeniem wpłaty na Radę Rodziców – tj. czy Dyrektor Szkoły nie przekroczył swoich uprawnień wynikających ze stosunku służbowego lub nie doszło do innych nieprawidłowości. Środki przeznaczone na radę rodziców powinny być bowiem przekazywane dobrowolnie, bez pośrednictwa nauczycieli, ponieważ nie są oni uprawnieni do zbierania wpłat od uczniów.

W ocenie Stowarzyszenia niezrozumiałe jest również to, że Dyrektor Szkoły nie dysponuje dokumentami wytwarzanymi przez Radę Rodziców, szczególnie regulaminem Rady Rodziców czy dokumentami potwierdzającymi wydatkowanie gromadzonych środków (załącznik nr 9). Uniemożliwia to prawidłową kontrolę organu społecznego szkoły, choćby w formie weryfikacji, czy wydawane akty (regulamin rady rodziców, uchwały) są zgodne z prawem. Ponownie nawiązując do stanowiska Ministra Edukacji i Nauki (załącznik nr 11), należy wskazać, że to dyrektor szkoły sprawuje *nadzór legalnościowy nad powstawaniem wewnętrznych dokumentów organizacyjnych* oraz *jest podmiotem podlegającym obowiązkom w zakresie informacji publicznej*. Niedysponowanie przez Dyrektora Szkoły tymi aktami jest zatem podstawą do twierdzenia, że nieprawidłowo prowadzi dokumentację wewnętrzną i w konsekwencji nie wypełnia obowiązków określonych w *art. 68 ust. 1 pkt 1 p.o.*

Mając powyższe na uwadze, wnosimy jak na wstępie.

Załączniki:

1. wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 9 września 2020 roku,
2. faktury udostępnione w trybie dostępu do informacji publicznej,
3. wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 10 grudnia 2020 roku,
4. pismo ZSO.0133.1.2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku,
5. wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 5 stycznia 2021 roku,
6. pismo ZSO.0133.1.2021 z dnia 19 stycznia 2021 roku,
7. zrzut ekranu ze strony internetowej Szkoły - podstrona „Rada Rodziców”,
8. wydruk z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych,

Stowarzyszenie Umarłych Statutów

- 9. pismo ZSO.0133.2.2020 z dnia 22 września 2020 roku,
- 10. odmowa udostępnienia informacji przez Przewodniczącą Rady Rodziców z dnia 30 września 2020 roku,
- 11. stanowisko Ministra Edukacji i Nauki, sygn. DKO-WEK.400.6.2021.AK,
- 12. pismo ZSO.0133.2.2018 z dnia 9 stycznia 2019 roku.

ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu